

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (تعادل و ترجیح)

قاعده ثانویه در تعارض ۲

جلسه ۴۲۰

استاد شفیعی

قاعده ثانویه در تعارض: قواعد تکافؤ ادله:

قاعده اولیه: تساقط ادله است، زیرا هر یک، مفاد دیگری را تکذیب می‌کند، و دلیلی بر ترجیح احدهما هم وجود ندارد.

قاعده ثانویه: این قاعده ناظر بر مقام عمل است، و فقهاء به دلیل اختلاف مضمون اخبار علاجیه، قائل به سه نظریه: تخییر، توقف، احتیاط، شده‌اند.

نکته:

از مفاد اخبار علاجیه کشف می‌شود که شارع در اینجا، جعل ثانویه نموده است.

سوال

وقتی تخییر را طبق قاعده اولیه در مقام عمل و حجیت ممکن ندانستیم، چگونه مشهور، در قاعده ثانویه، قائل به تخییر شده‌اند؟

جواب:

تخییر در این مقام، متفاوت با تخییر در قاعده اولیه است مراد از تخییر در این مقام:

شارع هر از یک از اطراف را لا علی التعیین به عنوان حجت جعل کرده است، که در صورت اصابت

به واقع منجز، و با مخالفت با واقع معذر می‌باشد پس مکلف در انتخاب هر یک از طرفین مختار است.

شاهد بر وجود تخییر

اگر مکلف طبق اخبار علاجیه، احد الطرفین را امتثال کرد، معذور خواهد بود و همین امر دال بر این

است که تخییر در قاعده ثانویه، متصور است و ممکن.